

Annukka Lyra

Kartrulle.fi dammar av lantmäteriminnen

För den oinvidge kan lantmäteri te sig som en teknisk specialvetenskap. Om man aldrig själv har råkat behöva en styckning kan det vara svårt att gestalta dess betydelse för det egna livet.

Lantmäteriverket i Finland har skapat en ny webbplats med historia som tema, vars mål är att berätta om lantmäteriets historia och framtid samt att locka publiken till att sätta sig in i ämnet. Även utländska besökare och turister kan bekanta sig med det finländska samhället och dess historia via den trespråkiga webbplatsen.

Jubileumsår för lantmäteri

Lantmäteriverksamheten började i Finland för 375 år sedan, då kammarkollegiet gav order åt lantmätarna att inleda sitt arbete. Lantmätare Olof Gangius sändes till rikets östra del, Finland, med order att inleda lantmäteri där ”så snart sedenn Jorden baar blifwer”. Ordern är daterad 19.6.1633 i Stockholm.

Lantmäteriets historia innefattar ett otal förordningar och ett oändligt antal siffror. En annorlunda värld uppdragas då man studerar lantmäteriverksamhetens verkningar ur en enskild individs synvinkel.

Kartrulle.fi berättar om lantmäteriets historia som en del av den finländska samhällsutvecklingen. Man behöver inte känna till hur en vinkelprisma används eller hur en universalmaskin fungerar för att förstå dess betydelse.

Webbplatsen bevarar och sprider information om en yrkeskårs historia. Den skapar en intressant bakgrund till arbetet som dagens lantmätare utför då de bär på sina mät-

instrument. Webbplatsen öppnar en ny servicekanal till Lantmäteriverkets arkiv och Lantmäterimuseet, och därmed gör dessa lättare att nå.

Samhällsbyggare

Lantmäteriverkets huvuduppgift har inte ändrats nämnvärt under flera sekel. Dagens arbete bygger på det som gjordes tidigare. Man stannar trots det sällan upp för att begrunda betydelsen som det gjorda arbetet har haft för det finska samhällets uppbyggnad.

Webbutställningen Markens mått leder tankarna till den betydelse som marken och markägandet har haft för finländarna genom att transportera besökaren genom århundradena längs landsväg, svedja och evakueringsrutt. Var lantmätarens hand har lagt sina spår kommer fram i webbutställningens berättelser.

Kartrullens layout och mångsidiga illustrationer lockar läsaren till studier av dess mysterier. Fotoskatterna från

Lantmäterimuseets samlingar erbjuder en frestelse för den som gillar nostalgi. Man tröttnar aldrig på att beundra de gamla kartornas skönhet.

I spåret efter Struves meridianbåge

Att Struves meridianbåge kom med på UNESCOs världsarvslista är ett tecken på att lantmätarnas insatser uppskattas. Detta är Finlands sjätte världsarvsobjekt, och Kartrullen lyfter fram det som ett konststycke inom lantmäteri från tiden före GPS-tekniken.

Information om triangelmätningens historia, gradmätning samt om Finlands skyddade mätningpunkter finns i Kartrullen. På webbplatsen presenteras rutten för Struves meridianbåge som en rad punkter på en Google maps-karta. Därmed kan man hitta meridianbågen oberoende av var i världen man befinner sig. Kartrullen utmanar de övriga länderna som berörs av Struves meridianbåge att för egen del komplettera informationen om objektet och tillsammans arbeta för att göra meridianbågen bättre känd.

Samarbete med skolor

Kartrulle.fi är en av samarbetskanalerna mellan Lantmäteriverket och skolorna. Webbtjänsten kan läsas i skolorna landet runt.

Webbplatsen stöder världsarvsfostran och lämpar sig för att åskådliggöra olika läroämnen. En del av webbplatsen riktar sig särskilt till skolorna och den utvecklas vidare i samarbete med lärare.

www.karttakaaro.fi • www.kartrulle.fi • www.mapscroll.fi

Foto Eino Jokinen, Lantmäterimuseet.

I sitt arbete kunde lantmätaren råka ut för de mest varierande uppgifter: Lantmåteripraktikant Forsström jagar vägglöss år 1929.

**KART
RULLE
.FI**

Under 375 års tid har man utfört lantmäteri i Finland. Jubileumsåret till ära presenterar Lantmäteriverket branschens historia på en ny fascinerande webbplats: Kartrulle.fi.